

Toepassing van artikel 51 van het reglement van inwendige orde van de gemeenteraad.
Interpellatie van G. VERSTRAETEN, gemeenteraadslid, betreffende het "Netheidsplan" en de camera's om sluikestorten tegen te gaan

G. VERSTRAETEN donne lecture du texte suivant :

G. VERSTRAETEN geeft lezing van de volgende tekst:

Op woensdag 12 oktober zond de "VRT" een Pano-reportage uit over de zwerfvuil- en sluikestortproblematiek in Brussel. Onze Gemeente kreeg weinig verrassend veel aandacht. De vuilniskarren van de dienst "Onderhoud" halen gemiddeld 18 ton afval per dag op. Op jaarbasis is dat 6.570 ton of gemiddeld 55 kilo's per inwoner. In 2019 ging het nog om 4.220,68 ton en in 2020 om 4.428,85 ton. Vandaag wordt er dus bijna de helft meer opgehaald dan in 2020.

Een klein deel komt uit de publieke vuilnisbakken maar het overgrote deel is zwerfvuil en stortafval. In Molenbeek, in vele opzichten vergelijkbaar met Anderlecht, gaat het over "slechts" 9 tonnen, terwijl het amper een vijfde minder inwoners telt. 18 tonnen per dag is een waanzinnig cijfer en dat is dan nog zonder het afval van de Gewest en supracommunale wegen meegerekend. "Net Brussel" haalde vorig jaar over heel de stad 4.200 tonnen afval op.

Voor de afvalophaling zijn dus zowel de Gemeente als "Net Brussel" bevoegd, en soms ook nog andere actoren zoals de "MIVB" en de federale overheid, wat een efficiënte en doeltreffende aanpak in de weg staat. "Net Brussel" haalt vuilnis op, heeft camera's, beheert vijf containerparken en komt op vraag van de Brusselaar thuis ook eenmaal per jaar grofvuil ophalen.

In onze Gemeente loopt een Netheidsplan, dat aangekondigd is in november 2020 maar slechts van start is gegaan in april 2021. Voor de aanwerving van 80 extra personeelsleden, waaronder 25 tuinmannen en 20 vegers, werd vorig jaar 2,3 miljoen euro vrijgemaakt. Er lopen twee projecten met ondergrondse containers in Anderlecht, in "Erasmus Gardens" en in de "Passerstraat", gefinancierd door projectontwikkelaars van de omliggende vastgoedprojecten. Ook in Peterbos zullen ondergrondse containers worden voorzien. Daarmee zijn we op de goede weg, maar kabels en buizen beletten dat dergelijke containers overal kunnen geplaatst worden.

Bij de mobiele mini-recyparken kunnen Anderlechtenaren op zestien locaties op regelmatige basis van grofvuil af geraken. Er zijn ook andere initiatieven zoals de app "The Click" waarmee burgers sinds vorig jaar worden geprikkeld zwerfvuil in de vuilnisbak te werpen. In ruil krijgen ze een digitale munt "Circular UCoins" waarmee ze in een aantal deelnemende winkels kunnen betalen.

Een andere en cruciale maatregel van het plan is het plaatsen van extra camera's, om te zorgen dat de reële pakkans verhoogt. Sluikestorters op heterdaad betrappen en beboeten is de eerste stap om het gevoel van straffeloosheid te verminderen. De boete voor sluikestorten in Anderlecht is 500 euro's per m³ en 200 euro's per illegale zak.

In 2019 werden er met of zonder camera's, 726 boetes uitgeschreven, in 2020 487 en in 2021 563. Ik heb al verschillende antwoorden gekregen over het aantal camera's dat de Gemeente vorig jaar had, 16 en 23, maar zeker is dat er intussen camera's zijn bijgekomen. Zoals in de Pottengoedstraat, waar jarenlang elke nacht massaal veel afval werd gedumpt en sinds vorige maand een camera hangt. Volgens de reportage zijn er dit jaar in onze Gemeente zeker al 1188 boetes uitgeschreven.

Het budgettaire plaatje van de camera's is een ander belangrijk gegeven dat aandacht verdient. Op de gemeenteraad van 27 januari van dit jaar bleek dat de Gemeente 11 nep-camera's voor in totaal 21.000 euro's had aangekocht van "One Telecom", of 1.900 euro's per nepcamera. Daarover was terecht veel verontwaardiging. Ik heb daarop een schriftelijke vraag ingediend om meer te weten te komen over het aantal camera's waarover we beschikken.

Uit het antwoord blijkt dat de dienst "Onderhoud" op 16 februari beschikte over de eerder vermelde 11 dummy's en 20 mobiele camera's:

- 8 mobiele camera's werden aangekocht van "The Safe Group" voor in totaal 65.365 euro's: 4 in 2018, voor elk 5.409 euro's, met bijkomende apparatuur zoals een montagebeugel en laders inbegrepen, en 4 in 2021, voor elk 10.932,26 euro's, bijkomende apparatuur inbegrepen.
- 12 camera's worden sinds 2020 gehuurd van "View and Integrate" voor een kost van 600 euro's per maand per camera, bijkomende apparatuur inbegrepen. Dat komt neer op 7.200 euro's per jaar per camera en 86.400 euro's per jaar voor de 12 camera's.

Voor de aankoop van de 11 dummy's, die de Gemeente slechts recent ontving, en de 8 mobiele camera's werd samen 86.365 euro's neergeteld. Dat is dus evenveel als de jaarlijkse huurkost van 86.400 euro's voor de 12 andere mobiele camera's. De totale huurkost van die camera's is intussen, uitgaande van de periode januari 2020 tot september 2022, al opgelopen tot 236.500 euro's. Dat is een gigantische kost, zeker als je weet dat daarmee 48 mobiele camera's van 5.409 euro's, inflatie niet meegerekend konden aangekocht worden. De vraag is dan hoeveel die camera's aan boetes hebben opgebracht.

In de beslissingen van de overheidsopdrachten van 16 augustus werd kennisgegeven over de huur van mobiele camera's voor 30.927 euro's dit jaar en 92.782 euro's volgend jaar.

In de strategische nota en het plan voor 2023-2024 is op pagina 8 sprake van een "optimalisatie van de aankoopstrategie" en een "optimaal gebruik van publieke middelen". Ik denk dat die oefening weleens mag gemaakt worden met betrekking tot het aanschaffen van camera's. Gezien de exorbitante huurkost vraag ik me af waarom er gekozen is om deze 12 camera's te huren en niet gewoon aan te kopen.

Ook begrijp ik niet waarom de Gemeente "Überhaupt" begin dit jaar 11 nepcamera's heeft aangekocht. In het schriftelijk antwoord lees ik dat de nepcamera's, logischerwijs, in het verleden weinig effect hadden: in 2019 leverden 2 mobiele- en 21 nepcamera's op vijf maanden slechts een vijftigtal boetes op. Sinds 2020 zou daarom de focus liggen op het huren en kopen van echte camera's. Niet helemaal dus.

Ik wil eindigen met de opmerking dat er ondanks de omvang van de problematiek gewoon te weinig aandacht is voor netheid in het beleid. Ik was verbaasd toen ik in de strategische nota en het plan voor 2023-2024 niets las over netheid.

De vuilniskarren doen dagelijks hun werk, maar soms is het na het afhalen vuiler dan ervoor. De 171 straatvegers in Anderlecht doen dan wat ze kunnen, maar sommige plekken vermijden ze omdat ze er eerder door daklozen zijn aangevallen. Naast netheid is dit dus

ook een kwestie van veiligheid en bij uitbreiding openbare orde. Er is dus op alle vlakken nog veel werk aan de winkel.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Het Netheidsplan is nu anderhalf jaar in voege. Is het plan geëvalueerd en zo ja, wat zijn de resultaten? Is of wordt het plan bijgesteld? Hoeveel is er dit jaar voor het plan vrijgemaakt? En volgend jaar?
- Hoe lopen de projecten met de twee ondergrondse containers? Wanneer zullen de ondergrondse containers er zijn in Peterbos? Is er al een analyse gebeurd over hoeveel en waar deze containers mogelijk zijn in de Gemeente?
- Hoeveel afval werd in 2020, 2021 en dit jaar opgehaald met de mobiele mini-recyparken?
- Hoeveel afval is in 2021 en 2022 al opgehaald met de app "The Click"? Hoeveel personen maakten hiervan gebruik en hoeveel clicks zijn er geregistreerd?
- Hoeveel camera's zijn er vandaag? Hoeveel daarvan zijn echte mobiele en hoeveel zijn nep? Hoeveel zijn er dit jaar aangekocht en hoeveel zullen er in de toekomst nog worden aangekocht?
- Hoe is de aankoop van de 11 dure nepcamera's tot stand gekomen? Is de logica van het afschrikkend effect van de camera's gebaseerd op een eerdere evaluatie van werkende camera's? Is het mogelijk deze logica verder toe te lichten?
- Waarom is er begin dit jaar gekozen om camera's te huren aan een hoge kostprijs en niet meer camera's aan te kopen?
- Hoeveel boetes hebben de gekochte en gehuurde camera's al opgeleverd tot nu toe, per jaar, sinds 2019?
- Wordt het gebruik/effectiviteit van de camera's geëvalueerd? Zo ja, wat is de tussentijdse uitkomst?

Monsieur l'Echevin NEUZY donne lecture de la réponse suivante :

Mijnheer de Schepen NEUZY geeft lezing van het volgende antwoord:

Op 18 mei laatstleden hielden we een speciale commissie om het netheidsplan te evalueren dat in 2021 van start ging, en loopt tot minstens 2024. Het is me niet duidelijk of u de presentatie gekregen heeft die werd voorgesteld tijdens deze commissie. U kan deze bekomen op verzoek. We voorzien in ieder geval een nieuwe, jaarlijkse evaluatie omtrent april of mei 2023, waarbij we opnieuw alle cijfers zullen uiteenzetten.

Uit uw vraag kan ik niet duidelijk opmaken over welke 2 ondergrondse containers u het heeft. Bij verduidelijking, geef ik graag bijkomende antwoorden. Er zijn meer dan twee ondergrondse containers in onze Gemeente, in feit, zijn er dertien nu in functie, met positieve evaluatie tot nu toe. Er zijn nog een dertigtal andere ondergrondse containers in de volgende jaren voorzien. Het is geen geheim dat ik zelf een groot voorstander ben van ondergrondse containers, maar dat dit omwille van praktische bezwaren niet eenvoudig is om snel veralgemeend uit te rollen. Het is immers ook een zaak van het afstemmen op de gewestelijke dienst "Net Brussel", die helaas door jarenlang wanbeheer voorlopig weinig capaciteit heeft voor innoverende projecten.

Voor wat betreft de ondergrondse containers in Peterbos, dit is gepland in het kader van het wijkcontract Peterbos. De exacte planning van de werken is nog niet gekend, maar het

is logisch dat deze containers geplaatst zullen worden gedurende de heraanleg van de openbare ruimte, tussen 2024 en 2026.

Voor wat betreft het project "The Click", hebben we een interne evaluatie gemaakt. Heden zijn we in gesprek of we de samenwerking kunnen verderzetten, en mogelijk kunnen verbeteren. Ik zal niet nalaten hierover te communiceren van zodra mogelijk.

We hebben inderdaad 20 echte camera's en 11 nepcamera's. Zoals u eerder in mijn schriftelijke antwoord hebt gelezen, hebben wij een aantal camera's gehuurd. De combinatie van deze twee oplossingen is nuttig, want complementair om praktische en organisatorische redenen, bijvoorbeeld, want verhuurde camera's complementaire dienst biedt zoals verzekering, batterijen verhuur, enz.

Voor wat betreft de nepcamera's, deze zijn onlangs in gebruik gesteld, en uit de eerste resultaten merk ik op dat ze een dissuasief nut hebben. Echter is het nog te vroeg om dit ten gronde te evalueren, en ben ik het met u eens dat echte camera's steeds effectiever zijn. Noteer evenwel dat camera's geen wondermiddel zijn, en het niet steeds mogelijk maken om de overtreders te identificeren. We vullen het gebruik van camera's aan met het organiseren van acties waarbij onze diensten samenwerken met de politie, om daders op heterdaad te betrappen. Deze zijn bijzonder effectief, maar kunnen door hun intensieve karakter slechts beperkt ingezet worden.

Wat het aantal sancties betreft, is er een duidelijke evolutie te noteren. In 2018 werden 25 sancties uitgeschreven aan de hand van onze camera's dat correspondeerde met 9.070 euro's. In 2021 waren dit 563 sancties met camera's voor een totaalbedrag van 196.000 euro's. Deze bedragen zijn uiteraard geen doel op zich, maar een middel om overtreders aan te pakken, en ook te strijden tegen het gevoel van straffeloosheid. Dit is een werk van lange adem, en moet en zal onder mijn impuls verder worden opgevoerd, want het is onmisbaar om van Anderlecht een propere gemeente te maken.

Ik hoop hiermee op uw vragen geantwoord te hebben. Ik blijf in ieder geval beschikbaar voor bijkomende informatie te verlenen, ook schriftelijk.

G. VERSTRAETEN dankt de schepen voor zijn antwoorden, hij gaat deze nog analyseren en hij zal nog eens erop terugkomen. Hij is benieuwd wat de evolutie gaat zijn van "The Click". Hij bekent dat hij niet overtuigd is van de werkzaamheid ervan maar hij zal de evaluatie horen ten gepaste tijden. Wat de organisatie van de commissie op 18 mei betreft, had hij het verkeer verstaan. Hij dacht dat er recent één georganiseerd was en dat hij het niet had gezien.